

I have a dream too... A tak zase porušuji sliby. Slíbil jsem všem čtenářům našeho časopisu, ale i členům redakční rady, že jediný můj editorial nebude politický. Že nebude mít politický nádech, jsem slíbit všem nemohl, protože editorial není právní rozbor a nelze v něm vycházet pouze z gramatického znění zákona a za pomoci dalších interpretačních pomůcek se dobírat objektivního výkladu toho či onoho zákonného ustanovení. Při psaní úvodu, či chcete-li editoriale, takový luxus, tedy luxus zachytit se záchraného stěbla právní normy, nemáte, musíte fabulovat a vymýšlet, jak zaplnit list bílého papíru něčím, co by mohlo smysluplně vyjadřovat to, co si (třeba nesmyslně) myslíte, a současně přihlížet i k tomu (bohužel!), aby Vám redakční rada článek pustila a aby tento rozlobil pokud možno nejmenší počet lidí, které by rozlobit neměl.

V podstatě něco obdobného jsem sám sobě a všem slíbil, ale dodržet to nemohu. Nejsem sice vyznavačem rčení, že každý slib je od toho, aby se čas od času porušil, jak bychom si mohli myslet o slíbech našich politických reprezentantů, ale přeci jen – návštěva amerického prezidenta Obamy ve mně nechala tak hluboký dojem, že jsem jej (ji) nemohl z tohoto sloupku vynechat. Přátelé o mě říkají, že někdy neví, zda něco myslím vážně, nebo to říkám jen ironicky. Proto zde říkám: slova „hluboký dojem“ myslím v tomto případě opravdu jen ironicky.

Projev prezidenta Obamy mi připomněl základoškolská a gymnaziální léta, kdy jsme v plynových maskách stáli vymrzlí před školními dveřmi a čekali na varovný signál chemického či jaderného poplachu, na který jsem museli být připraveni vždy (tak nám to říkala soudružka učitelka), kdyby opilý a zlý americký voják na základně „přebral“ a zmáčknul „knoflík na jaderném kufříku“. Podobné nesmysly jsem cítil v projevu Barracka Obamy nyní. Bylo to stejné, jen v jiném koloritu, jiné, ale stejné. S českým prezidentem ani premiérem se na veřejnosti skoro neukázal, přijel si udělat one man show do sbírky svých evropských fotografií za peníze českého daňového poplatníka. Na hodinu nám ukradl Hradčany, aby v projevu, kterému sotva někdo rozuměl, varoval před hrozbou jaderných zbraní a prezentoval se jako „chlapík, který to dokáže“.

Vím, že bych asi měl svůj názor nějak odůvodnit, ale neudělám to. Ten, komu se v očích leskne slza naděje na lepší zítřek pro něj i pro lidstvo, jak jej v poslední době slyšíme a vidáme na koncertech podporujících jednu děti v Africe, podruhé boj proti globálnímu oteplování a potřetí, abychom se všichni měli rádi (a ten, kdo se s námi nechce mít rád, ať jde někam), toho o cirkusovém představení beztvarého principála Obamy nepřesvědčím. A ten, kdo si zachoval smysl pro soudnost, moje odůvodnění nepotřebuje. Abych ale zas úplně neubočil – i já mám svůj sen. Je přesně opačný, než je sen většiny příznivců Barracka Obamy na straně jedné, a jeho přítel, co budují evropský superstrát jako naši novou a lepší budoucnost, na straně druhé. Je to sen ideově nevzletný až přízemní, sen, který nezvedá lidi ze židlí a který asi i dost nudí. Jeho obsahem je naše budoucnost, v níž neexistuje žádná lepší společná budoucnost, ale jen lepší budoucnost těch, kteří na sobě tvrdě pracují, je to sen, v němž neexistuje jednání podmiňované (a „pod-minované“) masovým „my“, ale jednání jako součet tvrdých a inspirativních střetů jednotlivých individuálních „já“, je to sen, v němž neexistuje společná ani společenská poptávka po jakémkoliv konkrétním jednání, ale toliko poptávky a zájmy individuální, výslednicí jejichž společného názorového střetu je zájem veřejný, vznikající z průsečíků volních autonomií a nikoliv direktivou úředníka z Washingtonu, Bruselu, Moskvu, Berlína, Paříže, či Prahy. Tento sen je velký stejně jako nereálný, protože bezmezná lidská touha stát se vždy spojencem svých vlastních hrobníků je stará jako lidstvo samo.

Mám ještě jeden sen a ten je menší, možno říci „právní“ (není však menší právě z tohoto důvodu). Je to sen, aby advokáti advokátovali, soudci soudili a exekutoři exekutovali. Takový sen skutečnit lze a může jej „vyrobit“ každý z nás, kdo jej „vyrobit“ chce. Bez toho, aby k tomu potřeboval armádu rozesmátých přátel, pochoduujících svorně vpřed, bez toho, aby tím nutně zachránil Zemi před celoplanetárním neštěstím.

JUDr. Luděk Lisse, Ph.D. LL. M.